

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର

ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ

(ଓଡ଼ିଆ, ଇଂରାଜୀ ଓ ଗଣିତ)

(ପ୍ରଥମ ଠାରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ)

ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବିଭାଗ
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

୨୦୧୭

ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ

ଉପଦେଷ୍ଟା

ଶ୍ରୀମତୀ ରଞ୍ଜନା ଚୋପ୍ରା. ଭା.ପ୍ର.ସେ
କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ,ଓଡ଼ିଶା

ମୁଖ୍ୟ ସଂଯୋଜନା

ମହେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମଲ୍ଲିକ, ଭା.ପ୍ର.ସେ
ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ,ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ

ସଂଯୋଜନା

ଶ୍ରୀ ହୃଦୟ ରଞ୍ଜନ ଶତପଥୀ
ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ
ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର
ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ

ପ୍ରକାଶକ

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ

ଆଲୋଚ୍ୟ

ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ପୃଷ୍ଠି
ଭବାନୀ ପ୍ରଧାନ

ମୁଦ୍ରଣ

<u>ପ୍ରସ୍ତୁତି</u>	<u>ଶିକ୍ଷକ</u>	<u>ସମୀକ୍ଷକ</u>	<u>ସଂଯୋଜକ/ସଂଯୋଜିକା</u>
<u>ଓଡ଼ିଆ</u>	ସୁଶ୍ରୀ ବିଦୁଲତା ମିଶ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ସଂଯୁକ୍ତା ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଆରତୀ ପଣ୍ଡା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରବଣ ବାଗ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ ପରିଡ଼ା	ଡକ୍ଟର ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ	ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ରଥ
<u>ଇଂରାଜୀ</u>	ଶ୍ରୀମତୀ ସାରଦା ମିଶ୍ର ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଜିତ ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ମହାନ୍ତୋ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଲୋଚନ ଶତପଥୀ ଶ୍ରୀମତୀ ସାଗରିକା ସାହୁ ବି. ଇନ୍ଦ୍ରଦତ୍ତ ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀ ତୁଷାର ସାହୁ ଶ୍ରୀ ଅଞ୍ଜନ କୁମାର ସାହୁ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ମିତା ଦାସ	ଡକ୍ଟର ଏଲ. କେ. କୁଣ୍ଡୁ	ରାଜଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଜୟା ବାନାର୍ଜୀ
<u>ଗଣିତ</u>	ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ଡକ୍ଟର ପଦ୍ମାଳୟା ନାଥ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଞ୍ଜାପାରମିତା ବହିଦାର ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଶ୍ରୀ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀ ଅମୃତ ବିହାରୀ ଶତପଥୀ	ଶ୍ରୀ ମଦନ ମୋହନ ମହାନ୍ତି	ଡକ୍ଟର ନନ୍ଦିତା ମଞ୍ଜରି ରଥ ମିତାଲି ପାତ୍ର

ମାର୍ଗଦର୍ଶକ

ଶ୍ରୀ ହୃଦୟ ରଞ୍ଜନ ଶତପଥୀ
ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ
ଶ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର
ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ

ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କୁ ପଦେ

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି । ଏବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରହିଛି । ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ ର ବିଭିନ୍ନ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ପିଲାମାନଙ୍କ ର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମୀକ୍ଷା କରି ସେ ଗୁଡ଼ିକର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା, ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅବଧି ସମୟ କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ଶ୍ରେଣୀ ରେ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ଓ ସହାୟତା ଯୋଗାଇଦେବା, ଶିକ୍ଷଣ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କରି ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ବିଗତ ବର୍ଷରେ ଆଦ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ଭାଷା , ଗଣିତ ଓ ମୌଳିକ ଜ୍ଞାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବଳବତ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଆଦ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ (Early Grade Activities) ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି, ତଥାପି ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ତରର ଉନ୍ନତି ସେତେଟା ଆଖୁଦୃଶିଆ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଯେଉଁପିଲାମାନଙ୍କର ଭାଷା, ଗଣିତ ରେ ଜ୍ଞାନ ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ । ସେଥିପାଇଁ କିଛି ବକ୍ଷା ବକ୍ଷା ଶିକ୍ଷକ ଓ ବିଷୟ ବିଶାରଦ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଭାଷା ଓ ଗଣିତରେ ପ୍ରଥମ ରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି । ସର୍ବ ସମ୍ମତି କ୍ରମେ ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଏଥି ସହିତ ଇଂରାଜୀ ରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ କରିବାପାଇଁ ସ୍ତର କରାଯାଇଛି ଓ ଏହା ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଠାରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କୁ ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ତରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସହାୟତା ଦେବା ପାଇଁ, ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତର ବିଷୟରେ ଜଣାଇଦେବା ପାଇଁ ଓ ବାପ ମାଆଙ୍କୁ ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ତର ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରାଇବା ହେଉଛି ଏହି ପୁସ୍ତିକାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟିରେ ପ୍ରଥମେ ଭାଷା, ପରେ ଇଂରାଜୀ ଓ ଗଣିତ କ୍ରମରେ ରଖାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ପିଲା ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ କେତୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ ଜାଣିବା ଦରକାର ସେ ବିଷୟରେ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ ଶିଖିବା ବେଳେ ପିଲାଟିଏ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ସଂଭାବନା ରହିଛି । ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ବେଳେ ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ ଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇ ଶିଖିବାର ପରିସର ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ମାତ୍ର ଗଣିତ ରେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକ ଶିଖିବାର ସଂଭାବନା ଅଧିକ ଥାଏ । ଯଦିଓ ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ କିଛି ମୁଖ୍ୟ ସୂଚକ ଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମିକ ଭାବେ ଦିଆଯାଇଛି ମାତ୍ର ଭାଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଧାରଣତଃ ଭାବେ ପିଲାମାନେ ଅନେକ ସୂଚକକୁ ଏକାଠି ଶିଖିଥାନ୍ତି । ଏହି ବିଷୟରେ ପ୍ରତିଶିକ୍ଷକ କୁ ବିଗତ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି ବ୍ୟବହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶିକ୍ଷକ ମାନେ ଭଲ ଭାବେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ ଏବଂ ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷଣ ସୂଚକକୁ ପିଲା ଯେପରି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ହାସଲ କରିବ ସେଥିପ୍ରତି ଯତ୍ନବାନ ହେବେ । ଆଶା କରାଯାଏ ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବ ।

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା

ବିଷୟ

ପୃଷ୍ଠା

୦୧

ଭାଷା(ଓଡ଼ିଆ)

୧-୮

୦୨

ଭାଷା(ଇଂରାଜୀ)

୯-୧୭

୦୩

ଗଣିତ

୧୭-୨୪

ଭାଷା (ଓଡ଼ିଆ)

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ(ଭାଷା)

- ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି, ଚିତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ କିଛି ଶବ୍ଦ କିମ୍ବା ବାକ୍ୟ କହିବେ
- ଚିତ୍ର ସହ ଗପକୁ ଯୋଡ଼ିବେ
- ଖଣ୍ଡ ଚିତ୍ରକୁ ଗପର କ୍ରମରେ ସଜାଇବେ
- ୨୧ ଟି ଅକ୍ଷର (ଚ, ଚ, ମ, ଗ, ର, ଗ, ଛ, କ,ନ,ଠ, ବ, ଆ, ଲ, ଲ, ଅ, ଖ, ଛ, ତ ଦ ଜ, ଧ) ଏହି ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକୁ ବିନା ମାତ୍ରାରେ ଚିହ୍ନିବେ ଓ ପଢ଼ିବେ
- ଉପରୋକ୍ତ ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇ / ତିନି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ପଢ଼ିବେ
- ୪ ଟି ମାତ୍ରା (,   ) ଯୋଗ କରି ଦୁଇ / ତିନି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିବେ ଓ ପଢ଼ିବେ
- ଅବଶିଷ୍ଟ ୨୯ ଟି (ଳ, ଳ, ଊ, ଊ, ର, ର, ଏ, ଐ, ଓ, ଔ, ଖ, ଘ,   , ଢ, ଢ, ଶ, ଫ, ଭ, ଯ, ଝ, ଞ, ଷ, ଷ, ହ, ଷ, ଯ ଡ, ଢ)
- ପୂର୍ବରୁ ଶିଖୁଥିବେ ୨୧ ଟି ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ ଚିହ୍ନିବେ ଓ ପଢ଼ିବେ
- କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତ ଅକ୍ଷର ଲେଖିବେ ।
- ଏହି ମାତ୍ରା (   ) କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇ / ତିନି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ପଢ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- କ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ୫୦ ଟି ଅକ୍ଷରକୁ ପଢ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।
- ବିଭିନ୍ନ ଅକ୍ଷର ଓ ମାତ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇ / ତିନି ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ପଢ଼ିବେ ୩/୪ ଶବ୍ଦ ବିଶିଷ୍ଟ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ (ଭାଷା)

- ଚିତ୍ରର କ୍ରମକୁ ଦେଖି ଗପ କହିବେ ଓ ଗପଟିକୁ ଶୁଣିସାରିଲା ପରେ ଗପର କ୍ରମରେ ଚିତ୍ରକୁ ସଜାଇବେ □
- ଅଜ୍ଞତା ସହ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବେ, ପାଦ ପୁରଣ କରିବେ ଓ ଛୋଟ ଛୋଟ ଧନ୍ୟା, ପହେଳି ବୁଝି ଉତ୍ତର ଦେବେ □
- ଟ, ଙ, ଙ, ଘ, ଞ ଥିବା ଶବ୍ଦ ପଢ଼ିବେ ଓ ଦେଖି ଶୁଣି ଲେଖିବେ □
- ଅଜ୍ଞତା ସହ କବିତା ଆବୃତ୍ତି ଗଦ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟ ରେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ର ଗୋଟିଏ / ଦୁଇଟି ଧାଡ଼ିରେ ଉତ୍ତର କହିବେ, ଲେଖିବେ, କବିତାର ପାଦ ପୁରଣ କରିବେ □
- ଥି, ଷ, ଷ୍ଟ, ଷ୍ଟ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ( ), 'ଲ' ( ) ଓ ( ) ଯ ( ) ଫଳା ଓ ରେଫ ( ) ଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ପଢ଼ିବା, ଦେଖି, ଶୁଣି ଲେଖିବେ □ ଅସଜଡ଼ା ଶବ୍ଦ କୁ ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବେ । କିଏ, କଣ କେଉଁଠି, କେତେବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।
- ଅଜ୍ଞତା ସହ କବିତା ଆବୃତ୍ତି ପାଦ ପୁରଣ କରିବେ, ବହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କରିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
(ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟରେ)
- ଢ, ଢ, ଣ, ଣ, ଣ, ଣ, ଣ, ଣ, ଣ ଉ ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ପଢ଼ିବେ, ଦେଖି ଶୁଣି ଲେଖିବେ, ଅସଜଡ଼ା ଶବ୍ଦ କୁ ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବେ ।
- ସ, ସ, ସ, ସ, ପ, ଳ, ଳ, ଳ, ପ୍, ଳ, ଳ, ଳ ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ପଢ଼ିବେ, ଦେଖି ଶୁଣି ଲେଖିବେ, ଅସଜଡ଼ା ଶବ୍ଦ କୁ ସଜାଡ଼ି ଲେଖିବେ ।
- ଅନୁଛେଦକୁ ପଢ଼ି ସେଥିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବେ ।
- ଜଣା/ ଅଜଣା ପରିଚ୍ଛିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ୨/୩ ଧାଡ଼ି କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।
- (ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୋଲ ବୁଲାଇଯାଇଛି, ସେହି ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯିବ) ।
- ଶିକ୍ଷକ କି ପାଇଁ ସୂଚନା – ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଯେମିତି ପ୍ରତିଦିନ ଅତି କମ ରେ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ଲେଖିବେ ସେଥିପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବେ ।
- ପଠନ ଓ ଲିଖନ ଉପରେ ଶିକ୍ଷକ ଗୁରୁତ୍ଵ ନେବେ ।
- ପଠନ ଓ ଲିଖନ ଉପରେ ଶିକ୍ଷକ ନିଜ ନିଜ କୌଶଳ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରନ୍ତି ।

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ (ଭାଷା)

- କବିତାର ପ୍ରତିଟି ପାଦ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ଆବୃତ୍ତି କରିବ ଓ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବ
  - ଜଣା ଓ ଅଜଣା ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିଏ ପଢ଼ି ବୁଝି ପାରିବେ, ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବ ଓ ଲେଖିବ

  - ପଦ୍ୟ କୁ ଗଦ୍ୟ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବ ଯଥା – ଦଉଳତ, ଦୌଳତ
  - ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ବାକ୍ୟ ଲେଖିବ ଓ କହିବ ଉଦାହରଣ – 'ଉତ୍ତମ' – ରାମ ଏକ ଉତ୍ତମ ଛାତ୍ର

  - ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ କହିବ ଓ ଲେଖିବ ଯେପରି – ସତ – ମିଛ
  - ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଯଥା – ଅଜା – ଆଇ

  - ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ କହିବ ଲେଖିବ ଯେପରି ଜନନୀ – ମାତା
  - ଯୁଗ୍ମ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ କହିବ ଓ ଲେଖିବ ଯେପରି ଝିପିଝିପି
  - ସୁନ୍ଦର ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ (ଶିକ୍ଷକ ପିଲାଙ୍କୁ କୌଣସି ବାକ୍ୟ ଯଥା – 'ରାମ ବଣକୁ ଗଲେ' ଦେଖି ଲେଖିବା ପାଇଁ କହିବେ
  - ସୃଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ (୨ ରୁ ୩ ଧାଡ଼ି) ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ଘଟଣାବଳୀ କିମ୍ବା ପରିବେଶ ର ପ୍ରାକୃତିକ ବସ୍ତୁକୁ ଆଧାର କରି କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ବି.ଦ୍ର: (ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ରେ ଲିଖିତ ଗଦ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ ଦକ୍ଷତା ୨ୟ, ୩ ଯ ଓ ୪ର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ)

ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ(ଭାଷା)

- କବିତାଟିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଵର ଦେଇ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ
- କବିତାର ପାଦ ପୂରଣ କରିବେ
- ଗପଟିକୁ ଶୁଣି ବୁଝିବେ ଓ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ, ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ କରିବେ
- ଗଦ୍ୟରୂପ, ପଦ୍ୟରୂପ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ପଠିତ କବିତା ଓ ଗଦ୍ୟର ଅର୍ଥକୁ ବୁଝି ନିଜ ଭାଷାରେ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ (ସରଳାର୍ଥ ଲିଖନ)
- ଚିତ୍ର ଦେଖି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲିଖନ କରିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ପ୍ରତି ଶବ୍ଦ ଓ ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ, ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ କରିବେ
- ପଦ୍ୟ ଓ ଗଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ ର ଅର୍ଥ ଜାଣି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ସୃଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ କରିବେ
- ଯୋଡ଼ିଶବ୍ଦ, ଗଦ୍ୟରୂପ, ପଦ୍ୟରୂପ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଜଣା / ଅଜଣା ଶବ୍ଦ ଆଧାରରେ ୫ ଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ଚିତ୍ରର ଭାବକୁ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ
- ଅନୁଭୂତିଭିତ୍ତିକ ଲିଖନ କରିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ କୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ କରିବେ
- ଗପ ଶୁଣି ବୁଝିବେ ଓ ପଢ଼ିବେ
- ଗପ ଆଧାରିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- କବିତାର ପାଦ ପୂରଣ କରିବେ
- ସୃଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ କରିବେ
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ, ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ କରିବେ

ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ(ଭାଷା)

- ପିଲାମାନେ ଜାଣିଥିବା ଗପ କହିବେ, କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ଓ ତତ ସମ୍ପର୍କିତ ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପଠନ କରିବେ
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ହସ୍ତ ଲିଖନ କରିବେ
- ଗ୍ରୀଷ୍ମରତ୍ନ ର ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ପତ୍ର ଲେଖିବେ

- ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ଓ କ୍ରିୟାପଦ ଚିହ୍ନାଇବେ □
- ପଠିତ ଗଦ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟ ର ଭାବ କୁ ନିଜ ଭାଷାରେ କହିବେ ଏବଂ ୫ ଟି ବାକ୍ୟରେ ଲେଖିବେ □ (ସରଳାର୍ଥ ଲିଖନ)
- ବିଭିନ୍ନ ସମୟର ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଲେଖିବେ □
- ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ □
- ସମୋଚ୍ଚାରିତ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବୁଝି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବେ □
- ବିରାମ ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରି ଶୁଦ୍ଧଲିଖନ ଲେଖିବେ
- ବିଶେଷଣ ପଦରୁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ ଗଢ଼ିବେ, ଯେପରି, ଦକ୍ଷରୁ – ଦକ୍ଷତା
- ଚିତ୍ର ଦେଖି, ପରିଚିତ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲେଖିବେ □
- ସ୍ଵର ଓ ଅଭିନୟ ସହ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କରିବେ □
- ଅନୁଚ୍ଛେଦକୁ ବିରାମ ଚିହ୍ନ ସହ ପଢ଼ିବେ ଓ ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ କରିବେ □
- ପଦ୍ୟ ରୂପରୁ ଗଦ୍ୟ ରୂପ, ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଓ ବିପରୀତ ଅର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- କବିତା ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ □
- କମା, ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଓ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ଚିହ୍ନ ଇତ୍ୟାଦିର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବେ □
- କବିତାର ବିଭିନ୍ନ ପଦର ଭାବ ନିଜ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ □
- ଜଣା / ଅଜଣା ଶବ୍ଦ ଆଧାରରେ ୫ ଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ □
- ଚିତ୍ର ର ଭାବକୁ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ କରିବେ □
- ଯେ କୌଣସି ଅନୁଭୂତି ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- କବିତାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଚିତ୍ର ଲେଖି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲେଖିବେ □
- ସଂସାର ଚଳାଇବା, ରକତରେ ନିଆଁ ଲାଗିବା ପରି ରୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କର ର ଅର୍ଥ ଜାଣି ବାକ୍ୟ ରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବେ □
- ଜାତୀୟ ଦିବସ କିପରି ପାଳନ କରାଯାଏ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ପତ୍ର ଲେଖିବେ □
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ, ଦରଖାସ୍ତ ଲିଖନ କରିବେ □

ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ(ଭାଷା)

- ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ସ୍ଵର ର ଉତଥାନ ପତନ କରି ଆବୃତ୍ତି କରାଯାଉଥିବା କବିତାକୁ ଶୁଣି ବୁଝିବେ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ □
- କବିତାକୁ ନିଜେ ଆବୃତ୍ତି କରି ଭାବକୁ ବୁଝିବେ ଓ କହିବେ ଓ କବିତାର ଯେ କୌଣସିପଦକୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- ଗପଟିକୁ ଶୁଣିଲା ବେଳେ ପଚରାଯାଉଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର ଦେବେ □
- ଅନୁଚ୍ଛେଦକୁ ପଠନ, ଅନ୍ୟ ଗପ, ଖବର କାଗଜ ଇତ୍ୟାଦି ପଢ଼ି ବୁଝିବେ □
- ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- ଜଣା ଅଜଣା ଶବ୍ଦ ଆଧାରରେ ୫ ଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ □
- ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ମାଧ୍ୟମରେ କବିତା ର ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବେ □
- ଅନୁଚ୍ଛେଦକୁ ପଢ଼ି ବୁଝିବେ ଓ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ □

- ଶିକ୍ଷ୍ୟ, ତାପ୍ତର୍ଯ୍ୟ, ସୃଷ୍ଟି, ଉଦ୍‌ଘାପନା ଭଳି ଶବ୍ଦକୁ ପଢ଼ିବେ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ଲେଖିପାରିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ
- ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ, ଅବ୍ୟୟପଦ ଓ କ୍ରିୟାପଦ ର ବ୍ୟବହାରକୁ ବୁଝି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ପତ୍ରଲିଖନ କରିବେ ।
- ସରଳାର୍ଥ ଲିଖନ, ଶୁଦ୍ଧଲିଖନ କରିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ ର ଅର୍ଥ ଜାଣି ବାକ୍ୟ ରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଧାରିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ପ୍ରସଙ୍ଗ ରେ ଥିବା ଅବ୍ୟୟ ପଦ (ଅବା, ତେଣୁ, କିମ୍ବା)ଓ କ୍ରିୟାପଦକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରି କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଯୋଡ଼ିଶବ୍ଦ ମନରୁ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଶୁଣି, ପଢ଼ି ବୁଝିବେ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ
- କବିତାର ପାଦ ପୂରଣ କରିବେ
- ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଶୁଦ୍ଧଲିଖନ ଲେଖିବେ
- ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଆଧାରିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଯେ କୌଣସି ଅନୁଚ୍ଛେଦ କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚାରଣ ସହ ପଠନ କରିବେ
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ କରିବେ
- ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।
- ପଦ୍ୟରୂପରୁ ଗଦ୍ୟ ରୂପ ।
- ସଂଳାପକୁ ଶୁଣି ବୁଝିବେ, ପଢ଼ିବେ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଦରଖାସ୍ତ ଲିଖନ, ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ କରିବେ
- ପୁରୁଷ, କ୍ରିୟାୟୁକ୍ତ ରୂପ ର ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବେ

ସଫୁମ ଶ୍ରେଣୀ(ଭାଷା)

- କବିତାକୁ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ
- କବିତା ର ଭାବ କୁ ବୁଝି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ (ସରଳାର୍ଥ ଲିଖନ)
- ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପଠନ କରିବେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଆଧାରିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ କରାଯିବ (ଉଭୟ ଶବ୍ଦ ଲିଖନ ଓ ବାକ୍ୟ ଲିଖନ)
- ଅନୁଭୂତି ଆଧାରିତ ସୃଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ କରିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଜାଣି ବାକ୍ୟ ଗଠନ କରିବେ
- ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ, ପଦ୍ୟ ରୂପ, ଗଦ୍ୟରୂପ ଲେଖିବେ
- କବିତା / ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଆଧାରିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ବିରାମ ଚିହ୍ନ ନ ଥାଇ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଚିହ୍ନ ଦିଆଯିବ, ପିଲାମାନେ ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଦେଇ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲେଖିବେ
- ପତ୍ର ଲିଖନ କରିବେ

- ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ, ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ କରିବେ
- ଗପ ଶୁଣିବେ, ଗପ ଶୁଣି ନିଜ ଭାଷାରେ କହିବେ
- ଗପଟିକୁ କ୍ରମ ଅନୁସାରେ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ ର ଅର୍ଥ କହିବେ ଏବଂ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।

- କବିତାକୁ ଭାବବୋଧକ ସହ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ
- ସ୍ୱୟଃ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପଠନ କରିବେ
- ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଆଧାରିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ବିରାମ ଚିହ୍ନ ର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖିବେ
- ସୃଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ କରିବେ

- ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ପତ୍ର ଲିଖନ କରିବେ
- ଦରଖାସ୍ତ ଲିଖନ କରିବେ
- ବାକ୍ୟ ଗଠନ, ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ, ଯୁଗ୍ମ ଶବ୍ଦ ଲିଖନ କରିବେ
- ନୂତନ ଶବ୍ଦ ର ଅର୍ଥ କୁ ଅଭିଧାନ ଦେଖି ଜାଣିବେ ଓ ବାକ୍ୟ ରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ

ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ (ଭାଷା)

- କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବକୁ ବୁଝି ତତ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ପଦ୍ୟାସି ଗୁଡ଼ିକର ସରଳାର୍ଥ କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପଠନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଆଧାରିତ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ସୃଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ, ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ
- ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ବୃଦ୍ଧି – ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଜାଣି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ବ୍ୟବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ – ସନ୍ଧି ବିଚ୍ଛେଦ, ନାମଧାତୁ କ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର ଜାଣି ଭାଷାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ, ସର୍ବନାମ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା
- ପତ୍ରଲିଖନ କରିବେ, (ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପତ୍ର, ବ୍ୟବସାୟିକ ପତ୍ର, ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ଲିଖନର କୌଶଳକୁ ବୁଝି ଲେଖିବେ)
- କବିତାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦସୂର ଭାବକୁ ପୂର୍ବାପର ସମ୍ପର୍କ ସହ ସଂପ୍ରସାରଣ କରି ସରଳ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ
- କବିତାର ରସକୁ ବୁଝି ସୁସ୍ୱରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ, ପାଦପୁରଣ କରିବେ
- ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଭିନ୍ନ ରୂପ ଓ ପ୍ରବାଦ, ପ୍ରବଚନର ଧାରଣା
- ବିଭିନ୍ନ କ୍ରିୟାପଦର ଧାରଣା
- ଦରଖାସ୍ତ ଲିଖନ
- ଏକାଙ୍କିକା ସଂପର୍କିତ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବୁଝି ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ, ଅନୁଭୂତି ଭିତ୍ତିକ ଲିଖନ

- ଅଭିଧାନ ବ୍ୟବହାର କରି ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଜାଣି ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ □
- ବ୍ୟବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ – ବିଶ୍ଳେଷଣ ପଦକୁ ବିଶେଷ୍ୟ ପଦରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗେ ନୂତନ ଶବ୍ଦଗଠନ □
- ଗଚ୍ଛର ସାରମର୍ମକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରି କହିବେ ଓ ଗଚ୍ଛ ଆଧାରରେ ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- ସୂଜନାତ୍ମକ ଲିଖନ □
- ଏକପଦୀକରଣ, ଅବ୍ୟୟର ପ୍ରକାର ଭେଦ ଜାଣି ଭାଷାରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ □
- ହସ୍ତାକ୍ଷର ଲିଖନ, ସ୍ଵ-ଶିକ୍ଷଣ

ଭାଷା (ଈଠରାଜୀ)

LEARNING INDICATORS IN ENGLISH

Class-III

LISTENING

1. Recapitulation of known English words
2. Response to English words used in class / school / home
3. Response to simple greeting and polite forms of expression like please, thank you, sorry etc.
4. Response to self introduction
5. Recite and enjoy rhyme / poem / song individually and his groups and through action
6. Identify capital and small letters from a given list of pictures.
7. Listen to new words by indicating person / objects

SPEAKING

1. Read and enjoy the rhyme with proper rhythm and action.
2. Introduce self in English
3. Listen and repeat the member 1 to 10
4. Listen, repeat, recognize words and letters (both capital and small)
5. Association of capital and small letters with pictures and numbers.

READING

1. Reading letters and simple words with the help of pictures
2. Reading letters and simple words without the help of pictures
3. Reading the letters and words by guessing
4. Reading the title or books, movies and captions
5. Ask questions based on reading
6. Connect with real life including home language / sign language

WRITING

1. Tracing and writing the numbers from 1 to 10
2. Recognize and write the numbers serially
3. Writing for capital letter (alphabet) with proper strokes
4. Writing capital letters with good handwriting
5. Writing the correct words with proper spelling
6. Write appropriate punctuation forms

LEARNING INDICATORS IN ENGLISH

CLASS-IV

LISTENING

1. Follow words and sentences spoken / used in classes / school in English.
2. Understand announcement made in school and in the neighborhood.
3. Enjoy listening poem, songs, jokes, riddles, stories etc.
4. Listen to and practice dialogue with peers and teachers.
5. Listen to greeting each other.
6. Listen to different experiences or peers.
7. Follow oral message and telephonic communication
8. Respond to different kinds of orders / instructions
9. Understand rules of game / reports of their age-group.
10. Respond to questions from stories as well as from rhymes.

SPEAKING

1. Introducing self in simple sentences.
2. Respond to friends, teachers, family and others using simple sentences.
3. Ask question based on the text / beyond the text.
4. Engage in conversation with peers and people in the immediate environment.
5. Take part in different events such as role play.
6. Recite rhymes / poems / songs individually and his groups.
7. Talk about likes and dislikes.
8. Describe the place / locality where he / she lives
9. To tell stories

READING

1. Reading sentences.
2. Reading paragraphs.
3. Reading by filling the missing letter / words
4. Arranging the letters to make meaningful words.
5. Relate ideas with his / her personal experience
6. Connect with real life including home language
7. Ask question based on reading
8. Read news clippings, advertisements, submit in TV.

WRITING

1. Use a punctuation marks.
2. Arrangement of words in alphabetical orders.
3. Writing the words in contracted forms
4. Writing down words and sentences listening to the dictation of the teacher
5. Copy the paragraph from a given text / story book.
6. Prescribe day to day life experiences.
7. Understand the different parts of speech.
8. Write stories imaginary or real life experiences.

LEARNING INDICATORS IN ENGLISH

Class – V

LISTENING

1. Listen to English words spoken / used in class / school
2. Follow announcements made in school and in the neighborhood.
3. Follow rules of game / sports of their age - group
4. Listen to and engage in conversation with people from the community
5. Respond to different kind of instruction
6. Enjoy rhyme and rhythm and express in speech
7. Follow dialogues / poem read aloud in the class

SPEAKING

1. Talk about self and surrounding
2. Engage in conversation with friends, teachers, family and others
3. Conversation with community people from the immediate environment
4. Recite rhymes / poems individually and in groups
5. Express likes and dislikes
6. Give description of the place / locality where he / she likes
7. Ask questions about through around him / her
8. Narrate stories imaginings of real life

READING

1. Reading the text with comprehension
2. Reading matters from outside the text
3. Read comprehend and tick the answer
4. Give examples from real life
5. Use appropriate punctuation
6. Use appropriate grammar

WRITING

1. Organize sentences into paragraph writing a paragraph correctly
2. Take dictation for different purposes
3. Make list for various purposes
4. Write description of narratives
5. Write informal letters
6. Write stories imaginary of real life

Class – VI

LISTENING

1. Listen to teachers speaking in English.
2. Listen to TV / Radio or announcement in market in English.
3. Responds to different kinds of instruction in English and act accordingly.
4. Answer topic related question in English.
5. Listens to different kinds of stories riddle in English.
6. Attends to oral messages / telephonic communication in English.

SPEAKING

1. Spell a word correctly in English.
2. Tell the meaning of word in English.
3. Ask simple question in English to his friends.
4. Practice dialogue debates in English with friends.
5. Answer to Yes / No type questions
6. Introduce self and his friend.
7. Speak the English name of the things around his surroundings.

READING

1. Read a story written in English.
2. Find out the meaning of a word from dictionary.
3. To be able to read head news from a newspaper and can explain it to others.
4. Explanation of a picture / drawings.
5. Identify subject and verb in a sentences.

WRITING

1. Write simple sentences in English.
2. Translate simple odia sentences in to English.
3. Correct use of pronunciation in English.
4. Correct use of punctuation in writings.
5. Make words in English from letters.
6. Write slogans in simple sentences / words.
7. Write down correct name of his family members schools, village and important places in English.

Class – VII

LISTENING

1. Listen to stories, riddles and poem in English.
2. Enjoy English announcement in market, TV, Radio and comprehends it.
3. Listen to teachers reading & comprehend it
4. Shows interest in listening to different experience in English
5. Responds to different kinds of instruction in English and act accordingly
6. Take dictation after listening
7. Responds to questions asked from English text
8. Follows the speeches and debates.

SPEAKING

1. Answer topic related questions
2. Fill in the blanks by speaking.
3. Match the column
4. Spell a word correctly
5. Tell the meaning of a word.
6. Ask questions to his friends in English
7. Speak opposite words, singular and plural form
8. Practice dialogue through role play.
9. Answer topic related question in English.
10. Introduce self and friends in simple English
11. Recite English poems with sounds and rhythm.

READING

1. To read a story and poems and be able to make conversation on it.
2. Use appropriate English word in conversation
3. Read English newspaper and analyze in own language.
4. Active participation in school activities such as drama, debate, storytelling, singing both individually and in group.
5. Read a paragraph and make meaning out of it
6. Find out meaning of a word from dictionary.

WRITING

1. Develop story or poem from given words, in English.
2. Write essay on a given topic in English
3. Translate simple odia paragraph into English
4. Write 10 to 15 words on any incident in English
5. Identify noun, pronoun, verb, adjectives, and gender number in English sentences.
6. Use correct pronunciation in reading & while writing.
7. Identify synonymous, antonymous in sentences
8. Identify and make words with the help of prefix & suffix
9. Write correct simple sentences in English

Class – VIII

LISTENING

1. Gives appropriate response to English words and sentences spoken / used in class room / school / home.
2. Comprehends announcement made in school, bus stand, railway station, market, TV & Radio
3. Enjoys listening to English songs. Poem, dialogues in English films
4. Responds to a question

SPEAKING

1. Oral and written description of story, drama and songs
2. Use same word in different situation.
3. Express own views about heard story / film / songs
4. To speak on given topic / context
5. Oral discussion of any still picture or screening
6. To find out the phrases and idioms from folktales and make discussion on it.

READING

1. Read English newspaper / magazine and be able to express its context in own language
2. Reads on his own and enjoy
3. Ask question based on reading
4. Identify the use of grammar in context
5. Refer to dictionary, encyclopedia

WRITING

1. To write story and poem with the help of given sentences in different context.
2. Rewrite any lessons, its character and connecting it in as per different context
3. Identify and make words and write the help of pre sufficient and suffing.
4. Write formal letters
5. Use appropriate grammar in writing
6. Write a letter for the school

ଗଣିତ

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ(ଗଣିତ)

- ପ୍ରାକ୍ ଗଣନ
- ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନ
- ୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲିଖନ
- ୯ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ
- ୧ ରୁ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକ୍ରମ ଓ ଅଧଃକ୍ରମରେ ଲେଖିବା □
- ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲିଖନ
- '୦' ରୁ ଧାରଣା
- ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ
- ମୁଦ୍ରା ପରିଚୟ
- ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ବିୟୋଗ
- ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା କହିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- ୧୮ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ମୌଖିକ ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ □
- ଦୁଇଟି ଯୋଗ ଫଳକୁ ମେଳକ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଡ଼ିବା □
- ୧ ରୁ ୯୯ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନ କରିବା □
- ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ସ୍ଥାନୀୟମାନ □
- ୧ ରୁ ୯୯ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼, ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣା □

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ(ଗଣିତ)

- ୧ ରୁ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନ ଓ ଲିଖନ
- ତ୍ରିଭୁଜ, ବର୍ଗଚିତ୍ର, ଆୟତଚିତ୍ର, ବୃତ୍ତର ଆକୃତି ଚିହ୍ନିବା
- ଭୁଲମ୍ବ, ଭୂସମାନ୍ତର ଓ ତୀର୍ଥ୍ୟକ ଗାର ଚାଣିବା
- ଗତୁଥିବା ଓ ଘୋଷାଡ଼ି ହୋଇ ପାରୁଥିବା ବସ୍ତୁ ଚିହ୍ନିବା (ସମତଳ, ବକ୍ରତଳର ଧାରଣା)
- ଯୋଡ଼ା, ପୁଞ୍ଜା, ତଞ୍ଜନର ଧାରଣା
- ୧ ରୁ ୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନ
- ୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଓ ବଡ଼ – ସାନର ଧାରଣା
- ପୂରଣ ବାଚକ ସଂଖ୍ୟା
- ୯୯ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ ଓ ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ୯୯ ମଧ୍ୟରେ ବିୟୋଗ ଓ ଯୋଗ - ବିୟୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ଶୂନ୍ୟର ବ୍ୟବହାର, ଯୋଗ, ବିୟୋଗରେ '୦' ର ଭୂମିକା
- ଗୁଣନର ଧାରଣା (କ୍ରମିକ ଯୋଗ), ୨ ରୁ ୧୦ ର ଗୁଣନ ଖଣ୍ଡା
- ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରୟୋଗରେ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ସମାନ ସମାନ ଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ହରଣର ଧାରଣା (କ୍ରମିକ ବିୟୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ହରଣ ମଧ୍ୟ କରାଯିବ)
- ମୁଦ୍ରା ଓ ନୋଟ ଚିହ୍ନଟ, ଟଙ୍କାର ବଦଳ ମୂଲ୍ୟ
- ମୁଦ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରଳ ଯୋଗ, ବିୟୋଗ (୫୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ)
- ହରଣର ବା ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପର ଅଣମାନକ ଏକକର ବ୍ୟବହାର
- ତରାକୁ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଜନ ମାପର ଅଣମାନକ ମାପର ଧାରଣା
- ଅଣମାପକ ମାଧ୍ୟମରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପର ଧାରଣା
- ସପ୍ତାହର ସାତବାର, ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀ ମାସ ମାନଙ୍କର ନାମ ଓ କ୍ରମ ତଥା ଦିନ ସଂଖ୍ୟାର ଧାରଣା
- ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିକୁ ସଜାଇ ନୂତନ ଆକୃତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ(ଗଣିତ)

- ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ, ବିୟୋଗ ଓ ଏହା ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ୧୦୦ ରୁ ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଗଣିବେ, ଚିହ୍ନିବେ, ଲେଖିବେ ଓ ସ୍ଥାନୀୟମାନର ଧାରଣା ପାଇବେ
- ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵକ୍ରମ, ଅଧଃକ୍ରମ, ପୂର୍ବ – ପର ସଂଖ୍ୟା, ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା

- ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ, ବିୟୋଗ ଓ ଏହା ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- କାଗଜ ଭାଙ୍ଗି ଆକୃତି ତିଆରି, ଟ୍ୟାନଗ୍ରାମ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆକୃତି ତିଆରି କରିବେ
- ବର୍ଗଚିତ୍ର, ଆୟତଚିତ୍ର ଓ ତ୍ରିଭୁଜର ବାହୁ, କୋଣ, ଶୀର୍ଷର ଧାରଣା
- ତ୍ରିମାତ୍ରିକ ବସ୍ତୁର ଧାରଣା, ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ପ୍ରସ୍ଥ, ଉଚ୍ଚତା ଓ ତଳ ବା ପାର୍ଶ୍ୱର ଧାରଣା
- ଶ୍ରେଣୀଗୁହ, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ନିଜ ଗ୍ରାମର ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
- ୨,୩,୪,୫,୬,୭,୮,୯ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା
- ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ, (ଗୁଣ୍ୟ, ଗୁଣକ ଓ ଗୁଣଫଳର ଧାରଣା)
- ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାକୁ ୧୦ ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ
- କ୍ରମିକ ବିୟୋଗ, ଭାଗ ଭାଗ କରି ଓ ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ସାହାଯ୍ୟରେ ହରଣ
- ଅଣମାନକ ଏକକ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବା ଦୂରତାର ମାପ କରି ଫଳାଫଳ ଲେଖିବେ
- ମାନକ ମାପ – ଯେପରି ମିଟର, ସେଣ୍ଟି ମିଟରର ବ୍ୟବହାର ଓ ଏହା ସଂପର୍କିତ ଯୋଗ, ବିୟୋଗ
- କିଲୋଗ୍ରାମ ଓ ଗ୍ରାମ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଜନ ମାପ ଓ ଯୋଗ ବିୟୋଗ ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ଲିଟର ଓ ମିଲି ଲିଟରର ବ୍ୟବହାର ଓ ଏହା ସଂପର୍କିତ ଯୋଗ ବିୟୋଗ
- କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରର ବିଶ୍ଳେଷଣ (ଦିବସ, ସପ୍ତାହ, ମାସ, ଦିନ ସଂଖ୍ୟା, ତାରିଖ, ଛୁଟି ଦିବସ ଇତ୍ୟାଦି)
- ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରା ଓ ନୋଟ ଚିହ୍ନଟ, ଖୁଚୁରା କରିବା, ମୁଦ୍ରା ସମ୍ପର୍କିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ସମୟ ମାପର ହିସାବ, ସମୟ ସୂଚକ (a.m, p.m.) ସମୟ ମାପ ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ଯୋଗ ବିୟୋଗ ଆଧାରିତ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ(ଗଣିତ)

- ତ୍ରିମାତ୍ରିକ ବସ୍ତୁ ଚିହ୍ନିବେ, ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ, ଧାର, ତଳ, ଶୀର୍ଷ ଦେଖାଇବେ, ସମତଳ ଓ ବକ୍ରତଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ
- ରେଖାଖଣ୍ଡ, ବକ୍ରରେଖା, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କୋଣର ଧାରଣା, ଆବନ୍ଧ ଚିତ୍ର ଓ ମୁକ୍ତଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବେ
- ଆୟତଚିତ୍ର ଓ ବର୍ଗଚିତ୍ରର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ
- ଆୟତଚିତ୍ର ଓ ବର୍ଗଚିତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ
- ୧୦୦ ରୁ ୯୯୯ ମଧ୍ୟରେ ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ, ଏହା ସମ୍ପର୍କିତ ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
- ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ, ଏହା ସମ୍ପର୍କିତ ଧାରା ଗଣିତ
- ସ୍ଥାନୀୟମାନ, ବଡ଼ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ତୁଳନା, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଓ ଅଧଃକୁ, ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ଓ ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
- ଗୁଣନର ସଂରଚନା ଓ ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ତିଆରି

- ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା – ଗୁଣନଫଳ ୯୯୯୯ ମଧ୍ୟରେ □
- ଭାଗକ୍ରିୟା – କ୍ରମିକ ବିୟୋଗରୁ ଭାଗ, ଦଳ ଦଳ ବା ଭାଗ ଭାଗ କରି ମୋଟ ଭାଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଭାଜ୍ୟ, ଭାଜକ, ଭାଗଫଳ ଓ ଭାଗଶେଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ □
- ମୁଦ୍ରାର ବ୍ୟବହାର – ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ମୁଦ୍ରା ବା ନୋଟରେ ଅଦଳ ବଦଳ, ଯୋଗ, ବିୟୋଗ ଗୁଣନ ଓ ଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ □
- ମେଟ୍ରିକ୍ ପଦ୍ଧତିରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବା ଦୂରତା ମାପ – ମିଟର ଓ ସେଣ୍ଟିମିଟର ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗ ବିୟୋଗ ଓ ଧାରା ଗଣିତ □
- କିଲୋଗ୍ରାମ, ଗ୍ରାମ ଏକକ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଜନ ପରିମାଣର ଯୋଗ, ବିୟୋଗ □
- ଧାରକତ୍ୱ ମାପ – ଲିଟର, ମିଲି ଲିଟର ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗ ବିୟୋଗ ସଂପର୍କିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ □
- ସମୟ ମାପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଇଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବଧାନ, ବିଭିନ୍ନ ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା, ସମୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ, a.m., p.m., ସମୟ ମାପର ଯୋଗ ବିୟୋଗ ।
- ଅଧା, ଚଉଠ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକକ ଭଗ୍ନାଂଶର ଧାରଣା □
- ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନାଂଶ ଓ ଏହାର ତୁଳନା, ଲବ, ହର □
- ସମ ଭଗ୍ନାଂଶ ଓ ସମହର ବିଶିଷ୍ଟ ଭଗ୍ନାଂଶରେ ପରିଣତି କରିବା □
- ଭଗ୍ନାଂଶର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ □
- ଚିତ୍ରଲେଖ ରୁ ତଥ୍ୟ ଓ ତଥ୍ୟରୁ ଚିତ୍ରଲେଖରେ ପରିଣତି □

ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ (ଗଣିତ)

ସରଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି

କୋଣ

- ସ୍କେଲ ଓ ପ୍ରୋଟ୍ରାକ୍ଟର ବ୍ୟବହାର କରି ବିଭିନ୍ନ ମାପର କୋଣ ଅଙ୍କନ କରିବେ □
- କୋଣର ଶୀର୍ଷ ବିନ୍ଦୁ, ବାହୁ ଓ କୋଣର ନାମ କହିବେ □
- ସ୍ଥୂଳକୋଣ, ସମକୋଣ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମକୋଣ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ □

ତ୍ରିଭୁଜ

- ସ୍କେଲ ଓ ପ୍ରୋଟ୍ରାକ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ତ୍ରିଭୁଜ ଅଙ୍କନ କରିବେ □
- ତ୍ରିଭୁଜର କୋଣ, ବାହୁ ଓ କୋଣ ସଂଲଗ୍ନ ବାହୁର ନାମକରଣ କରିବେ □

ଚତୁର୍ଭୁଜ

- ଆୟତଚିତ୍ର ଓ ବର୍ଗଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ (ସ୍କେଲ - ପ୍ରୋଟ୍ରାକ୍ଟର ଓ ସ୍କେଲ - ସେଟ୍ ସ୍କୋୟାର ସାହାଯ୍ୟରେ)
- କର୍ଣ୍ଣର ନାମକରଣ ଓ ମାପ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ □

ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ

- କମା ବ୍ୟବହାର କରି ପାଞ୍ଚ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ □
- ସ୍ଥାନାନ୍ତରାଣ ଓ ବିସ୍ତାରିତ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ □

- ସଂଖ୍ୟାର କ୍ରମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ □
- ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବେ □
- ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଲ.ସା.ଗୁ ଓ ଗ.ସା.ଗୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।

ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟା

- ଭକ୍ତିକୁ ସାଙ୍କେତିକ ରୂପ (ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟା) ରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ □
- ଚିତ୍ରିତ ଅଂଶର ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ରୂପ କହିବେ □
- ପ୍ରକୃତ ଓ ଅପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନ ଓ ଗଠନ କରିବେ □
- ଅପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶ୍ର ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ □
- ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଏକକ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ □
- ସମହର ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବେ □
- ସମ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କରିବେ □

ଟଙ୍କା ପଇସା

- ଟଙ୍କାକୁ ପଇସା ଓ ପଇସାକୁ ଟଙ୍କାରେ ପରିପ୍ରକାଶ □
- ଟଙ୍କା ପଇସା ସହ ଟଙ୍କା ପଇସାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବେ □
- ଟଙ୍କା ପଇସା ସହ ସାଧାରଣ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନ ଓ ଭାଗକ୍ରିୟା କରିବେ □

ମେଟ୍ରିକ ମାପ ପଦ୍ଧତି

- କି: ଗ୍ରା: କୁ ଗ୍ରାମରେ ଓ ଗ୍ରାମକୁ କି:ଗ୍ରା:ରେ ପ୍ରକାଶ □
- କି:ମି: କୁ ମିଟରରେ ଓ ମିଟରକୁ କି:ମି: ରେ ପ୍ରକାଶ □
- ଲିଟର କୁ ମି:ଲି: ଓ ମି:ଲି: କୁ ଲିଟରରେ ପ୍ରକାଶ □
- ଘଣ୍ଟାକୁ ମିନିଟ୍ ଓ ମିନିଟ୍ କୁ ଘଣ୍ଟାରେ ପ୍ରକାଶ □

ସ୍ଵସ୍ଵ ଶ୍ରେଣୀ (ଗଣିତ)

ସଂଖ୍ୟା ପରିଚୟ

- ଆଠ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ କମା ବ୍ୟବହାର କରି ପଢ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ
- ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଗ.ସା.ଗୁ ଓ ଲ.ସା.ଗୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ
- ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟା ଓ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାକୁ ସଂଖ୍ୟା ରେଖାରେ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ
- ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟାର ପରମମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ
- ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବେ
- ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାକୁ ଦଶମିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ
- ଦଶମିକ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବେ

ଜ୍ୟାମିତିର ମୌଳିକ ଧାରଣା

- ତ୍ରିଭୁଜର ମଧ୍ୟମା ଓ ଲମ୍ବ ଅଙ୍କନ ଓ ନାମକରଣ କରିବେ
- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଚତୁର୍ଭୁଜ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବେ
- ବୃତ୍ତ ଅଙ୍କନ କରି ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ, ବ୍ୟାସ, ପରିଧି ଚିହ୍ନଟ କରିବେ
- ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର ଓ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା ଓ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ
- ଘନବସ୍ତୁର ପୃଷ୍ଠ, ଧାର ଓ ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା କହିବେ

ବ୍ୟବସାୟିକ ଗଣିତ

- ଶତକଡ଼ା ନିର୍ଣ୍ଣୟ
- ଶତକଡ଼ାକୁ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା, ଅନୁପାତ ଓ ଦଶମିକରେ ପ୍ରକାଶ
- ଶତକଡ଼ା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଧାରା ଗଣିତର ସମାଧାନ କରିବେ
- ହାରାହାରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ

ବାଜଗଣିତ

- ବାଜଗଣିତିକ ଉଚ୍ଚକୁ ବାଜ ଓ ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରି ପରିପ୍ରକାଶ କର
- ବାଜଗଣିତରେ ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ଘାତରାଶିର ଆଧାର ଓ ଘାତ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ

ତଥ୍ୟ ପରିଚାଳନା

- ତଥ୍ୟସଂଗ୍ରହ, ତଥ୍ୟ ଲିପିବଦ୍ଧ କରଣ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବେ

ସଫୁମ ଶ୍ରେଣୀ (ଗଣିତ)

- ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ
- ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାରେ ବିଯୋଗ କ୍ରିୟାର ଧର୍ମ
- ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନ
- ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାରେ ଭାଗକ୍ରିୟା
- ଉତ୍ତରସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନ ଓ ଭାଗକ୍ରିୟା
- ଦଶମିକ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନ ଓ ଭାଗକ୍ରିୟା
- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କୋଣ ଯୋଡ଼ି (ସନ୍ନିହିତକୋଣ, ଅନୁପୂରକ କୋଣ, ପରିପୂରକ କୋଣ, ପରସ୍ପର ପ୍ରତୀପକୋଣ)
- ସମାନ୍ତର ସରଳରେଖା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ପ୍ରମାଣ
- ଘାତ ରାଶିର ଆଧାର ଓ ଘାତାଙ୍କ
- ଘାତାଙ୍କର ନିୟମ
- ପରିମେୟ ସଂଖ୍ୟାର ଆବଶ୍ୟକତା
- ବୀଜଗଣିତ
- ତ୍ରିଭୁଜର ଧର୍ମ
- ବ୍ୟବସାୟିକ ଗଣିତ
- ଶତକଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି ଓ ହ୍ରାସ
- ଲାଭ ଓ କ୍ଷତି ହିସାବରେ ଶତକଡ଼ାର ବ୍ୟବହାର
- ସୁଧହିସାବ
- ରିହାତି
- ସଳଖ ଓ ପ୍ରତିଲୋମୀ ତଳନ
- ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟ
- ସମୟ ଦୂରତା
- ବର୍ଗଚିତ୍ର ଓ ଆୟତ ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା ଓ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ
- ବୃତ୍ତର ପରିଧି
- ତ୍ରିଭୁଜର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ
- ସମ୍ଭାବ୍ୟତା
- ତ୍ରିଭୁଜ ଅଙ୍କନ

ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ (ଗଣିତ)

- ସେଟ୍ ଓ ଏହାର ଉପାଦାନ □
- ସେଟ୍ ର ପ୍ରକାର ଭେଦ, ଲିଖନ ପଦ୍ଧତି, ସେଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା (ସଂଯୋଗ, ଛେଦ, ଅନ୍ତର) □
- ପରିମେୟ ସଂଖ୍ୟାର ଧର୍ମ, ସଂଖ୍ୟା ରେଖାରେ ପ୍ରକାଶ □
- ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ପରିମେୟ ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଣ୍ଣୟ □
- ପଲିନୋମିଆଲର ଧାରଣା, ସହଗ ପଦ □
- ପଲିନୋମିଆଲର ଚାରିସୂତ୍ର □
  - ବର୍ଗ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କେତେକ ଧର୍ମ, ପରିମେୟ ସଂଖ୍ୟାର ବର୍ଗ, ବର୍ଗମୂଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଣାଳୀ, ଆସନ ବର୍ଗମୂଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ □
  - ଘନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂତ୍ର, ଘନମୂଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଣାଳୀ □
  - ପରିମେୟ ସଂଖ୍ୟାର ଘନ ଓ ଘନମୂଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ □
  - ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ରାଶି ବିଶିଷ୍ଟ ସମୀକରଣ ସମାଧାନ ଓ ପ୍ରୟୋଗ □
  - ଦ୍ଵିଘାତ ସମୀକରଣର ସମାଧାନ □
    - ଶତକଡ଼ା ଲାଭ କ୍ଷତି, ସରଳ ସୁଧକଷା □
    - ରିହାତି, ଜୀବନ ଧାରଣାର ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ଓ ସୁଚାଙ୍କ □
    - ଚଳନର ଧାରଣା, ସଲଖ ଚଳନ ଓ ପ୍ରତିଲୋମୀ ଚଳନ □
- ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନା, ସ୍ତୁଲଲେଖ, ହିଷ୍ଟୋଗ୍ରାମ □
- ସମାନ୍ତର ସରଳ ରେଖା, ଦୁଇ ବିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଦୂରତା □
- କୋଣ ଓ ଏହାର ଅନ୍ତଃସଂରୂପ ଓ ବହିଃସଂରୂପ ମାପ ଓ ସମ ଦ୍ଵିଖଣ୍ଡକ □
- କୋଣର ପ୍ରକାର ଭେଦ (ସୁସ୍ଥକୋଣ, ସମକୋଣ, ସ୍ଫୁଳକୋଣ, ଅନୁପୂରକ କୋଣ, ପରିପୂରକ କୋଣ, ସମ୍ପର୍କିତ କୋଣ ଓ ପ୍ରତୀପ କୋଣ) □
- ତ୍ରିଭୁଜର ଧାରଣା, ପ୍ରକାର ଭେଦ, ତ୍ରିଭୁଜ ଓ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଅଙ୍କନ □
- ପିଥାଗୋରସଙ୍କ ଉପପାଦ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ □
- ଆୟତ କ୍ଷେତ୍ର ଓ ବର୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ □
- ତ୍ରିଭୁଜ, ସାମାନ୍ତରିକ କ୍ଷେତ୍ର, ରମ୍ଭସର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ □
- ଗ୍ରାଫିକାଲିକାଲ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ, ଆୟତଘନ ଓ ସମଘନର ପାର୍ଶ୍ଵ ପୃଷ୍ଠତଳ ଓ ସମଗ୍ର ପୃଷ୍ଠତଳର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ □
- ଆୟତଘନ ଓ ସମଘନର ଘନଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ □

